



§ 72

Automaattimetron tilannekatsaus / Helsingin metron automatisoinnista ja Länsimetron automatisoinnista tehdyt sopimukset / Sopimusten purkamiseen liittyvien menettelyjen käynnistäminen

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n purkamaan HKL:n ja Siemensin tekemät sopimukset Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009.

Vielä johtokunta päätti kehottaa HKL:ää valmistelemaan kiireellisesti johtokunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle esityksen metron automatisoinnin hankesuunnitelman muuttamisesta niin, että ensi vaiheessa toteutetaan uudet asetinlaitteet sekä kulunvalvontajärjestelmä, ja esittää, että kaupunginhallitus käynnistää selvityksen muuttuneen hankesuunnitelman mahdollisista vaikutuksista Länsimetron rakennustöihin ja -suunnitelmiin, kuten asemapituuksiin ja laiturioviin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mirva Haltia-Holmberg ehdotti, että päätösehdotus muutetaan kuulumaan seuraavasti: Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättäneen oikeuttaa HKL:n purkamaan HKL:n ja Siemensin tekemät sopimukset Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009.

Vielä johtokunta päättäneen kehottaa HKL:ää valmistelemaan kiireellisesti johtokunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle esityksen metron automatisoinnin hankesuunnitelman muuttamisesta niin, että ensi vaiheessa toteutetaan uudet asetinlaitteet sekä kulunvalvontajärjestelmä, ja esittää, että kaupunginhallitus käynnistää selvityksen muuttuneen hankesuunnitelman mahdollisista vaikutuksista Länsimetron rakennustöihin ja -suunnitelmiin, kuten asemapituuksiin ja laiturioviin.

Kannattajat: Markku Saarinen

Johtokunta päätti äänin 4 – 5, vähemmistössä puheenjohtaja Karhu ja jäsenet Ebeling, Saarinen T. ja Erwes, hyväksyä jäsen Haltia-Holmbergin tekemän vastaesityksen.



15.04.2012

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35901
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Otteet

Ote

Reiman
Hankinta
Siemens

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, HKL-
liikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päättäneen esityksessä tarkoitetuilla perusteilla ja vielä tarpeellisten lisäselvitysten ja neuvottelujen jälkeen oikeuttaa HKL:n purkamaan kokonaan tai osittain HKL:n ja Siemensin tekemät sopimukset Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009, ellei vielä Siemensin kanssa käytävissä neuvotteluissa saada takeita siitä, että Siemens toteuttaa hankintasopimuksen mukaiset velvoitteensa sillä tavoin, että Länsimetron liikenteen aloittaminen suunnitellusti ei vaarannu.

Vielä johtokunta päättäneen kehottaa HKL:ää valmistelemaan tarpeen mukaan kiireellisesti johtokunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle esityksen metron automatisoinnin hankesuunnitelman muuttamisesta niin, että ensi vaiheessa toteutetaan uudet asetinlaitteet ja kulunvalvontajärjestelmä ja että metron automatisointi toteutetaan sen jälkeen, kun koko metrossa käytössä oleva kalusto on korvattu uudella automaattiajoon varustetulla kalustolla.

Esittelijä

HKL ja Siemens ovat tehneet sopimuksen Helsingin metron automatisoinnista 11.12.2008 ja Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009. Sopimukset perustuvat EU-menettelyjen mukaisesti suoritettujen hankintamenettelyjen perusteella tehtyihin joukkoliikennelautakunnan hankintapäätöksiin.

HKL on neuvotellut Siemensin kanssa projektiin liittyvistä viivästyksistä ja avoimista asioista keväästä 2010 alkaen.

Siemens on toukokuussa 2011 ilmoittanut , että projekti on viivästynyt enemmän kuin 23 kuukautta ja vielä elokuussa 2011, että projekti on



viivästynyt 33 kuukautta ja vaatinut HKL:ää korvaamaan Siemensille viivästyksestä aiheutuneita väitetyjä merkittäviä kustannuksia. HKL on kiistänyt kaikki Siemensin esittämät väitteet ja todennut, että viivästys on johtunut yksinomaan Siemensin sopimusvelvoitteisiin kuuluvien tehtävien viivästyksestä, ja että erityisesti viivästyksessä ovat nykyisen metrojunakaluston automatisointiin liittyvät sopimuksen mukaiset tehtävät.

HKL on kirjeellään 25.10.2011 lähettänyt Siemensille sopimusten purkamista koskevan huomautuksen ja ennakkoilmoituksen, jonka perusteina olivat Siemensin olennaiset sopimusvelvoitteiden rikkomiset.

Siemens esitti heinäkuussa 2011, että hankinnan kohdetta supistettaisiin niin, että Siemens toimittaa Helsinkiin ns. puoliautomaattijärjestelmän.

Siemensin ja HKL:n neuvottelijat 13.1.2012 allekirjoittamallaan neuvottelumuistiolla päättivät vielä selvittää, voidaanko Siemensin esittämästä puoliautomaattivaihtoehdosta päästä sopimukseen. Neuvottelumuistiossa sovittiin, että sopimusratkaisu puoliautomaattivaihtoehdosta tulee saavuttaa viimeistään maaliskuun 2012 loppuun mennessä. Lisäksi neuvottelumuistiossa todettiin, että sovitun neuvotteluajan kuluessa Siemensillä ei ole velvollisuutta suorittaa metron automatisointiin liittyviä sopimusvelvoitteitaan.

Siemens ja HKL ovat käyneet tammi-maaliskuussa 2012 neuvotteluja, joissa ei kuitenkaan voitu päästä yksimielisyyteen puoliautomaattijärjestelmän yksityiskohtaisesta sisällöstä eikä myöskään sopimusehdoista:

- Sopimusehtojen osalta keskeistä oli, että HKL ei voinut hyväksyä Siemensin esittämiä muutoksia osapuolten välisiin tehtäviin ja niiden perusteella jakaantuviin riskeihin.
- Yksimielisyyteen ei myöskään päästy supistetun hankkeen kokonaishinnasta sillä tavoin, että kokonaishinta olisi voitu läpinäkyvällä tavalla johtaa alkuperäisen hankintasopimuksen mukaisesta hankintahinnasta, joka perustuu julkisten hankintojen sääntelyn mukaiseen tarjouskilpailuun.

HKL on arvioidessaan Siemensin esittämää puoliautomaattiratkaisua käyttänyt myös tarpeellista ulkopuolista sopimusoikeudellista ja riskienhallintaan liittyvää asiantuntemusta.

Osapuolet ovat puoliautomaattijärjestelmää koskevien neuvottelujen rauettua neuvotteluissaan 18.3.2012 yhteisesti todenneet, että osapuolten välistä hankintasopimusta Helsingin metron



automatisoinnista 11.12.2008 ja sopimusta Länsimetron automatisoinnista 25.9.2009 sovelletaan taas kummankin sopijapuolen oikeuksiin ja velvollisuuksiin kaikilta osiltaan 23.3.2012 alkaen.

Johtokunta on 22.3.2012 päättänyt esityksessä mainituilla perusteilla todeta, että jatkoneuvotteluissa, jotka on käyty Siemensin ja HKL:n neuvottelijoiden 13.1.2012 allekirjoittaman neuvotteluyhteenvedon perusteella, ei ole saavutettu neuvottelutulosta ja että neuvottelut Siemensin kanssa metron puoliautomaattiratkaisusta ovat päättyneet.

HKL toteaa, että edellä mainittu sopimusten purkamista koskeva huomautus ja ennakoilmoitus on taas voimassa 23.3.2012 alkaen, niin kuin HKL:n on myös kirjeellään Siemensille 24.1.2012 ilmoittanut siltä varalta, että neuvottelumuistion perusteella käynnistyneet jatkoneuvottelut päättyvät tuloksettomina.

HKL on pyytänyt Siemensiltä selvitystä ja ilmoitusta 26.3.2012 siitä, miten ja missä aikataulussa Siemens tulee täyttämään voimassa olevien hankintasopimusten mukaiset sopimusvelvoitteensa ja erityisesti niin, että Länsimetron ottaminen matkustajakäyttöön ei viivästy.

Siemens on vastannut HKL:n selvityspyyntöön kirjeillään 30.3. ja 2.4.2012. HKL on vastannut em. kirjeisiin kirjeillään 11.4.2012. HKL arvioi Siemensille antamassaan vastauksessa muun ohella, että Hankintasopimuksen ja Länsimetrosopimuksen toteuttaminen on Siemensin ilmoitusten perusteella ajautumassa umpikujaan ja että Siemensin kannanotot merkitsevät, että HKL ei ole saamassa Hankintasopimuksen mukaista järjestelmää joko lainkaan eikä ainakaan Länsimetron liikennöinnin aloittamisen edellyttämässä aikataulussa.

Kirjeessään HKL lisäksi toteaa, että ennen kuin HKL ryhtyy edellä selvitetystä syistä purkamaan hankintasopimusta kokonaan tai osittain HKL esittää, että osapuolet yhdessä arvioivat, mihin johtopäätöksiin nyt käsillä olevassa tilanteessa on aihetta sekä käyvät läpi ratkaisuvaihtoehdot, joihin joko osapuolten yhteisin toimin tai ilman niitä voidaan päätyä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35901
matti.lahdenranta(a)hel.fi

Otteet

Postiosoite
PL 1400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkl@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 7
Helsinki 53
www.hel.fi/hkl

Puhelin
+358 9 310 1071
Faksi
+358 9 310 35051

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800013-1351509
Alv.nro
FI02012566



15.04.2012

Tj/2

Ote
Reiman
Hankinta

Otteen liitteet

Päätöshistoria

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 04.04.2012 § 63

HEL 2011-005973 T 08 00 02

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saadun informaation.

22.03.2012 Ehdotuksen mukaan

20.03.2012 Ehdotuksen mukaan

08.03.2012 Ehdotuksen mukaan

16.02.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

26.01.2012 Ehdotuksen mukaan

20.01.2012 Ehdotuksen mukaan

22.12.2011 Ehdotuksen mukaan

01.12.2011 Ehdotuksen mukaan

17.11.2011 Ehdotuksen mukaan

03.11.2011 Ehdotuksen mukaan

18.10.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Lahdenranta

Lisätiedot

Matti Lahdenranta, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35901
matti.lahdenranta(a)hel.fi